

Kindergeld: Přídavky na dítě v Německu

Publikováno: 14. března 2024 – *Kindergeld* neboli přídavky na děti v Německu jsou jednou z nejdůležitějších finančních podpor pro rodiny s dětmi. Mají za cíl ulehčit náklady na péči a výchovu dětí a tím podporovat další generace. Na *Kindergeld* má nárok v podstatě každé dítě, které žije v Německu nebo jehož rodiče v Německu pracují. Proces žádosti není složitý, vyžaduje ale poměrně dost papírování, zvláště pro přeshraniční pracovníky. V jakých případech rodiny přídavky na dítě v Německu nedostanou? A jak je to s ostatními příspěvky pro rodinu? To vše a více se dozvíte v tomto článku.

Co je *Kindergeld*?

Z pohledu sociálního systému je *Kindergeld* coby přídavky na dítě v Německu dávka vyplácená státem, jejímž účelem je ulehčit rodičům péči o dítě po finanční stránce. Rodiny mají nárok na *Kindergeld* od chvíle, kdy se jejich dítě narodí, nárok trvá obvykle až do 18. narozenin dítěte. V některých případech máte nárok na *Kindergeld* až do 25 let věku dítěte, pokud splníte všechny zákonné podmínky. Přídavky na dítě v Německu jsou upraveny v zákoně o dani z příjmu (EStG) a ve Federálním zákoně o dětských přídavcích (BKGG) a mají za cíl zajistit, aby rodiny mohly lépe zvládat finanční zátěž výchovy dětí. Jsou tedy zásadním příspěvkem k sociální bezpečnosti a rovnosti příležitostí pro děti v Německu.

Kindergeld poskytuje Německo všem dětem nezávisle na výši příjmů jejich rodičů s výplatou každý měsíc. V roce 2024 činí výše přídavek 250 eur měsíčně na dítě. Narozdíl od českých přídavek ale v Německu nemůžete pobírat *Kindergeld* a zároveň čerpat úlevu na daních na dítě. Proto během kalendářního roku obdrží všichni rodiče nejprve *Kindergeld*. Následně finanční úřad v rámci ročního zúčtování daně z příjmu ověří, zda se pro zákonné zástupce vyplatí více vyplácení *Kindergeld* nebo využití příslušných daňových úlev na děti (*Kinderfreibetrag*). O tuto kontrolu nemusíte nikoho žádat, finanční úřad ji provádí automaticky.

Kindergeld i pro přeshraniční pracovníky

I cizí státní příslušníci žijící v Německu mají za určitých podmínek nárok na *Kindergeld*, stejně jako Němci žijící v zahraničí. *Kindergeld* také nedostávají nutně jen biologičtí rodiče dítěte, ale osoby, které o dítě skutečně pečují. Nárok tedy máte i tehdy, pokud jste adoptivními rodiči, pěstouny či prarodiči nebo jinými osobami, kterým bylo dítě svěřeno do péče. Zde je však třeba poznamenat, že dětské přídavky může dostávat vždy jen jedna osoba. Jsou-li životní okolnosti nebo bydliště dítěte složité, je vhodné dohodnout tzv. určení

oprávněné osoby. To stanoví, která osoba oprávněná k péči o dítě dostane dětské přídavky. Obvykle se jedná o osobu, v jejímž domácnosti dítě skutečně žije.

Kde mám o Kindergeld žádat a jak je Familienkasse vyplácí?

Výplata *Kindergeldu* neprobíhá automaticky, ale musíte o ni požádat o Familienkasse příslušné podle místa vašeho bydliště. **Pro přeshraniční pracovníky, kteří nemají na území Německa bydliště, je určena Familienkasse Baden-Württemberg West.** K žádosti musíte doložit požadované formuláře, ty jsou dostupné v mnoha jazycích. Formuláře *Kindergeld* v češtině můžete najít třeba [na tomto našem odkazu](#), který se tématu přídavek na děti z Německa podrobně věnuje. V odkazu se dozvíte i to, jaké další podklady musíte spolu s žádostí odevzdat.

Jak jsme psali výše, Kindergeld dostává zákonný zástupce nebo jiná osoba, která o dítě celodenně pečuje. Příspěvky na dítě z Německa ale může dostávat na svůj účet i samotné dítě, případně si o ně může samo požádat, pokud již dovršilo 18 let věku a splňuje zákonný nárok na *Kindergeld*. Výplata *Kindergeldu* probíhá vždy na daný měsíc, ve kterém příspěvek přijde. Je ale nutné, aby v den výplatního termínu ještě dítě nárok splňovalo.

Na které děti mohu dostat dětské přídavky?

Nárok na *Kindergeld* má každé dítě, které v Německu žije. Kromě nich ale mají nárok i děti jiných státních příslušností, pokud alespoň jeden z jejich rodičů (adoptivních rodičů, pěstounů či jiných osob, kterým bylo dítě svěřeno do péče), v Německu pracuje a odvádí zde sociální pojištění. Přídavky na dítě z Německa tedy mohou čerpat i jiní občané členských zemí EU, Norska, Lichtenštejnska, Islandu nebo Švýcarska.

Za jaké situace nemám nárok na Kindergeld?

Nárok na *Kindergeld* **nemáte**, pokud:

1. Dítě, na které chcete žádat, má vlastní příjmy, jejichž výše přesahuje určitou hranici osvobození od daně.
2. Dospělé dítě už žije ve vlastní domácnosti.
3. Čerpáte přídavky na dítě nebo srovnatelné dávky v jiné zemi. Je-li výše těchto dávek nižší než výše *Kindergeldu*, Německo může tento rozdíl vyrovnat.
4. *Kindergeld* na dítě z Německa už čerpá jiná osoba.

Do kolika let věku dítěte mám nárok na Kindergeld?

V Německu má nárok na přídavky na dítě každé dítě do 18 let věku bez omezení. I po dovršení plnoletosti může nárok na *Kindergeld* trvat, například pokud máte plnoleté děti, které studují nebo pracují v režimu *Ausbildung*. V takovém případě mají na *Kindergeld* nárok po celou dobu studia, maximálně však do 25 let. Přídavky dostanete i v době mezi maturitou a nástupem na vysokou školu, pokud prokážete *Familienkasse*, že ve studiu bude vaše dítě pokračovat. Je-li dítě od dosažení plnoletosti nezaměstnané nebo si hledá práci, nárok na vyplácení přídavek na dítě z Německa obvykle trvá až do 21. roku věku.

Dostanu *Kindergeld* za celý měsíc nebo jen za určité dny?

Nárok na přídavky na dítě v Německu začíná zásadně od měsíce narození dítěte a končí obvykle v měsíci před jeho 18. narozeninami. Rodiče mají tedy nárok na *Kindergeld* za každý měsíc, ve kterém dítě splňuje alespoň jeden den všechny potřebné podmínky. Narodilo-li se dítě například 31. července, rodiče dostanou přídavky za celý červenec. Přídavky na dítě dostáváte až do konce měsíce, ve kterém dítě dosáhne 18 let. Končí-li 18. rok života dítěte tedy 31. července, rodiče dostanou *Kindergeld* i za tento měsíc. Má-li však dítě narozeniny již 1. července, nárok na tento měsíc nemáte a poslední přídavky tedy dostanete v červnu.

Co je pro mě lepší, *Kindergeld* nebo daňový bonus na dítě *Kinderfreibetrag*?

O výhodnosti *Kindergeldu* nebo *Kinderfreibetragu* rozhodují mimo jiné vaše příjmy. Zatímco nárok na *Kindergeld* na ně není vázán, *Kinderfreibetrag* je daňová sleva, která snižuje váš zdanitelný příjem. Uplatnit *Kinderfreibetrag* na úkor *Kindergeldu* se tedy vyplatí v momentě, kdy na daních díky *Kinderfreibetragu* ušetříte více než 250,01 € měsíčně. Aktuálně daňové slevy na děti zahrnují základní slevu ve výši 6.384 € a slevu na péči, výchovu nebo vzdělávací potřeby ve výši 2.928 €. Celková sleva na daních tedy činí 9.312 € pro manželské páry, které daní společně. Samoživitelé si mohou daňový základ snížit o polovinu této částky. Pro představu, udává se, že *Kinderfreibetrag* se vyplatí od příjmů 78.000 € ročně pro manželské páry a od 39.000 € ročně pro samoživitele, protože ale záleží na více aspektech, neplatí to pro každého stejně. Více o tom, jak *Kinderfreibetrag* funguje, se můžete dočíst v článku věnovaném [dalším příspěvkům na děti v Německu](#).

Jaké změny musím hlásit na *Familienkasse*?

Všechny, které mohou mít vliv na nárok na *Kindergeld*. Může se jednat například o změny v rodině, příjmech nebo vzdělání dítěte, ale i o další, například:

- Rodiče se rozvádějí nebo žijí trvale odděleně.
- Dítě nebo jeden z rodičů už nežijí ve stejné domácnosti.
- Dítě, jeden z rodičů nebo celá rodina plánuje stěhování.

- Jeden z rodičů nebo dítě se stěhuje do zahraničí.
- Dojde ke změně bankovního účtu.
- Dítě nebo jeden z rodičů zemře.
- Jeden z rodičů nastoupí do zaměstnání ve veřejné službě, které pravděpodobně potrvá déle než šest měsíců.
- Dětské přídavky jsou žádány u zaměstnavatele ve veřejné službě.
- Jeden z rodičů přijme zaměstnání v zahraničí.
- Zaměstnavatel jednoho z rodičů plánuje vyslání zaměstnance do zahraničí.
- Dítě dostává jiné dávky ze zahraničí.

Další oznamovací povinnost

Oznamovací povinnost máte i pro plnoleté dítě, které má ale stále nárok na *Kindergeld*. Patří mezi ně například:

- Dítě je nezaměstnané, hledá práci nebo nemá místo ve vzdělávacím programu.
- Dítě začne po době hledání práce nebo čekání na vzdělávací místo pracovat, nastoupí do odborného vzdělávání nebo začne studovat.
- Dítě dokončí odborné vzdělávání nebo studium.
- Dítě ukončí, změní nebo přeruší školní vzdělávání, odborné vzdělávání nebo studium.
- Dítě nastoupí na dobrovolnou vojenskou službu.
- Dítě otěhotní a jde na mateřskou dovolenou.

Ať už nahlásíte jakoukoli změnu, připravte se na to, že Familienkasse váš nárok na *Kindergeld* znovu ověří. V závislosti na některých změnách, zejména co se dokládání potvrzení o studiu týče, mohou vést i ke zpoždění plateb. Pokud změny, které mají vliv na výplatu přídavků, neohlásíte včas nebo vůbec a *Kindergeld* tak budete pobírat neoprávněně, může se jednat o přestupek nebo dokonce o trestný čin. Zhruba jednou za rok prověřuje pokračování nároku na *Kindergeld* sama Familienkasse. Za tímto účelem vám pošle poštou dotazník a seznam dokumentů, které musíte k dotazníku přiložit – zpravidla jde o pracovní smlouvu. Na vyplnění dotazníku máte lhůtu, obvykle jde o jeden měsíc, během které musíte požadované doložit bez toho, aniž by došlo k přerušení výplaty *Kindergeldu*. Ani pravidelné zasílání dotazníku vás však nezbavuje povinnosti hlásit každou změnu bezodkladně.

Nesouhlasím s rozhodnutím Familienkasse, co proti tomu můžu dělat?

Pokud doložíte všechny potřebné dokumenty potvrzující váš nárok na Kindergeld, Familienkasse vám jej přizná v plné výši. Může se ale stát, že nárok máte, ale Familienkasse vám jej nepřizná. V takovém případě je možné proti rozhodnutí podat námitku, a to **do jednoho měsíce ode dne doručení napadeného rozhodnutí**. Námitku lze podat osobně nebo písemně a musí obsahovat, s čím konkrétně v rozhodnutí Familienkasse nesouhlasíte. Pokud přesto Familienkasse neprávem uzná vaši námitku za neopodstatněnou, lze podat žalobu k příslušnému soudu, a to také ve lhůtě jeden měsíc ode dne doručení vyjádření Familienkasse.

Musím vrátit Kindergeld, pokud přestala platit jedna z podmínek pro jejich přiznání?

Ano, pokud přestanete splňovat byť jedinou z podmínek, přestáváte mít na Kindergeld nárok. V takovém případě je každá výplata Kindergeldu za období, za které nedoložíte nárok, neoprávněná a Familienkasse ji bude požadovat vrátit. Může se však stát, že Familienkasse váš nárok na Kindergeld neuzná, přestože vy budete trvat na svém a podáte proti rozhodnutí o konci nároku na Kindergeld námitku. Přestože běží správní řízení a vy víte, že na Kindergeld nárok máte, i v tomto případě musíte Kindergeld na Familienkasse vrátit! Teprve jakmile se vás podaří dosáhnout přiznání nároku na Kindergeld, zašle vám jej Familienkasse na váš účet zpátky.

Který z rodičů dostává *Kindergeld*, když žijeme společně?

Pokud rodiče žijí spolu pod jednou střechou a společně pečují o dítě a oba splňují nárok na výplatu *Kindergeldu*, mohou se mezi sebou jednoduše domluvit, kterému z nich bude *Kindergeld* chodit na účet.

Který z rodičů dostává *Kindergeld*, pokud spolu rodiče nežijí?

U rodičů, kteří spolu domácnost nesdílejí, náleží *Kindergeld* tomu rodiči, u kterého dítě trvale bydlí. Tento rodič potom sám podává žádost o přídavky na dítě z Německa u příslušné Familienkasse. Pokud spolu rodiče dobře vycházejí, mohou se společně domluvit a *Kindergeld* si mezi sebou spravedlivě rozdělit, neexistuje pro to ale žádná právní úprava a není tedy možné po druhém rodiči vymáhat součinnost. Němečtí rodiče si za tímto účelem uzavírají dohody, které již mají nějakou právní vymahatelnost, pro pendlery ale nic takové význam nemá.

V Německu má *Kindergeld* vliv na úpravu výše alimentů. Ty lze povinnému rodiči snížit o polovinu výše *Kindergeldu*. V Česku ale nemáme právní úpravu, která by umožňovala snížit výživné o část přídavek na dítě, proto **fakt, že matka čerpá *Kindergeld* na dítě, o které pečuje, nezbavuje otce povinnosti hradit alimenty v plné výši**. Přestože se mnoha otcům nelíbí představa, že jejich bývalá partnerka disponuje finanční náplastí v péči o dítě, nemají takové otcové právo v tomto kroku matce bránit. Myslete na to, že dítě jste si pořizovali společně a mělo by být ve vašem zájmu, aby o něj bylo dobře postaráno.

Jak dlouho zpětně můžu o *Kindergeld* žádat?

Až 6 měsíců zpětně ode dne podání žádosti. Zpracování žádosti obvykle pár měsíců trvá, pořád jsou v tom ale zahrnuty přídavky na dítě i za šest měsíců před podáním žádosti. Z žádosti však musí vyplývat, že o tyto měsíce zpětně žádáte.

Kdy mi přijde nějaké vyjádření od *Familienkasse*?

Doba zpracování žádostí o *Kindergeld* se může lišit a závisí na vytíženosti příslušné Familienkasse. O přijetí vaší žádosti ke zpracování vás Familienkasse zpravidla neinformuje, ozve se v případě, že od vás potřebuje něco dalšího doložit. Průměrná doba zpracování trvá od dvou týdnů po tři měsíce, připravte se ale i na delší časové období. Někteří žadatelé čekali i rok od podání žádosti. Za celou dobu ale dostanete peníze vyplaceny zpětně za měsíce, ve kterých splňujete nárok.

Co je to *Zählkind*?

Slovo *Zählkind* znamená v překladu „započítané dítě“. Do roku 2022 se výše Kindergeldu měnila v závislosti na počtu dětí a počet takzvaných *Zählkinder* tak měl svůj význam, protože každé takové dítě mohlo změnit výši Kindergeldu pro ostatní děti. Například pokud nejstarší z nich již nesplňovalo nárok na přídavky na dítě, nadále se započítalo mezi děti a ovlivnilo tak Kindergeld svým mladším sourozencům. Od 1. ledna 2023 jsou přídavky na dítě Kindergeld ve stejné výši 250 € na každé dítě, pojem *Zählkind* tak již ztratil na významu.

Výše Kindergeldu

Kindergeld jako finanční podporu rodin zavedlo Německo již v roce 1955 a od té doby se mění nejen jeho výše, ale i podmínky pro přiznání nároku. Zatímco do konce roku 2022 platily různé výše Kindergeldu v závislosti na počtu dětí, od ledna 2023 platí sjednocená výše 250 € pro každé dítě bez ohledu na to, kolik jich doma bydlí. Jak se bude výše Kindergeldu vyvíjet v následujících letech, je v současné době nejisté. Mluví se o [sloučení Kindergeldu s dalšími dávkami pro děti od roku 2025](#), čímž by došlo k zániku těchto přídavek z Německa jako takových.

Historický vývoj

Kindergeld zavedlo Německo již v 50. letech 20. století s cílem snížit finanční zátěž rodin a zvýšit míru porodnosti. Od svého zavedení v roce 1955 se výše dětských přídavek několikrát zvýšila, aby odpovídala rostoucím životním nákladům a potřebám rodin. Například v letech 1955 až 1959 byly dětské přídavky vypláceny až od třetího dítěte, výše *Kindergeldu* se pohybovala od 25 DM do 40 DM na dítě. Od roku 1961 byly dětské přídavky zavedeny i pro druhorozené dítě, což zvýšilo výši dětských přídavek pro následující děti. V roce 1975 byly konečně zavedeny dětské přídavky i pro první dítě. Výše dětských přídavek byla v té době rozdílná podle počtu dětí, první dostávalo 50 DM, druhé 70 DM a každé další dítě 120 DM.

V následujících letech se *Kindergeld* pravidelně zvyšoval o 10 až 20 DM. Zatímco v roce 1992 činila výše *Kindergeldu* 70 DM pro první narozené dítě, v roce 1996 došlo k výraznému zvýšení na 200 DM pro první dítě. Do roku 2001 přídavky na dítě stouply na 270 DM pro první a druhé dítě a na 300 DM a 350 DM pro třetí a každé další dítě. Se zavedením eura v roce 2002 obdržely rodiny pro první až třetí dítě 154 eur, zatímco za každé další dítě bylo vypláceno 179 eur. Do roku 2022 byly dětské přídavky stále rozdílné podle počtu dětí a postupně se zvyšovaly. Naposledy v roce 2022 činily dětské přídavky 219 eur pro první dvě děti a 225 eur pro třetí a 250 eur pro každé další dítě. Od roku 2023 došlo ke zrušení rozdílnosti dětských přídavek podle počtu dětí a každé dítě dostává 250 eur měsíčně.

FAQ

Kolik dělá Kindergeld v Německu v roce 2024?

Od 1. ledna 2023 činí měsíční dětské přídavky 250 eur na dítě.

Kolik dostanu v Německu za 5 dětí?

Aktuálně vyplácí Německo 250 € na každé dítě. U pěti dětí to tedy činí 1.250 € měsíčně.

Kdy se vyplácí bonusových 100 € navíc ke Kindergeldu?

Jednorázových 100 eur na dítě se týkalo bonusu, který Německo vyplácelo již v roce 2022. Nárok na něj mělo každé dítě, které v roce 2022 splňovalo alespoň jeden měsíc nárok na klasický Kindergeld. K vyplacení bonusu došlo v červenci 2022.

Závěr

Kindergeld je významnou finanční podporou pro rodiny v Německu. To, co činí tuto rodinnou dávku zvláštní, je fakt, že je vyplácena nezávisle na příjmu, aby tak snížila finanční zátěž spojenou s výchovou dětí a podpořila blaho rodin. Aby rodiče Kindergeld získali, musí podat žádost u příslušné Familienkasse. Zpracování žádosti může trvat i několik měsíců. Nárok na Kindergeld mohou mít i děti, které jsou plnoleté. Konkrétní nárok vám pomůže prověřit příslušná Familienkasse.